

อาทิชา วงศ์คำมา, สุพรรณษา สุริยะ, รัชชญาภิช สำเภา, ตฤกัทร บุญเฉลิมวิเชียร, ปาจารย์ อักษรนิตย์, ณัฐพล หอมหวาน, ศยามล เครือทราย, กวินนา เกิดสูง, แสงโสม ศิริพานิช

ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 32 ระหว่างวันที่ 12-18 สิงหาคม 2561 ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. สงสัยโรคไขหวัดใหญ่ จังหวัดอุดรธานี พบผู้ป่วยสงสัยโรคไขหวัดใหญ่ 84 ราย เป็นผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอุดรธานี พบผู้ป่วยวันแรกวันที่ 12 สิงหาคม 2561 จำนวน 13 ราย และวันที่ 13 สิงหาคม 2561 เข้ารับการรักษาที่สถานพยาบาลในเรือนจำด้วยอาการไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก พยาบาลได้ทำการรักษาตามอาการ ได้คัดกรองผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่ทุกคนในเรือนจำพร้อมแยกผู้ป่วยไว้พักรักษาในเรือนนอนที่แยกจากผู้ต้องขังรายอื่น จ่ายยา Oseltamivir ให้กับผู้ป่วยที่มีไข้มากกว่า 38 องศาเซลเซียส ร่วมกับปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ เก็บตัวอย่าง Nasopharyngeal swab 4 ราย ส่งตรวจที่สำนักงานป้องกันและควบคุมโรคที่ 2 พบเชื้อ Influenza A H1N1 3 ราย

2. สงสัยโรคหัด จังหวัดลพบุรี พบผู้ป่วย 20 ราย เป็นผู้ต้องขังเรือนจำกลางจังหวัดลพบุรี ผู้ป่วยทั้งหมดอยู่ในแดนชาย พบผู้ป่วยวันแรกวันที่ 8 สิงหาคม 2561 จำนวน 12 ราย วันที่ 10 สิงหาคม 2561 ทีมสอบสวนโรค โรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช ดำเนินการสอบสวนโรคและค้นหาผู้สัมผัสเพิ่มเติม พบผู้ป่วยทั้งสิ้น 20 ราย โดยมีอาการไข้ออกผื่น 12 ราย มีเฉพาะไข้ 8 ราย และมี Koplik spots ชัดเจน 2 ราย เก็บตัวอย่างเลือดผู้ป่วยส่งตรวจ 5 ราย ส่งตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พบผลบวกทุกราย ฉีดวัคซีนให้นักโทษและผู้คุมทุกคนยกเว้นผู้ติดเชื้อ HIV

3. สงสัยโรคคอตีบ 2 เหตุการณ์

จังหวัดปัตตานี พบผู้ป่วยสงสัยโรคคอตีบ 1 ราย เพศชาย อายุ 4 ปี ประวัติไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลโรงเรียนแห่งหนึ่ง ใน ต.ตะบิง อ.สายบุรี จ.ปัตตานี เริ่มป่วยวันแรกวันที่ 8 สิงหาคม 2561 ด้วยอาการเจ็บคอ มีไข้ มีแผ่นฝ้าขาวบนต่อมทอนซิล วันที่ 12 สิงหาคม 2561 เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วย โรงพยาบาลปัตตานี แพทย์วินิจฉัยสงสัยโรคคอตีบ ใส่ท่อช่วยหายใจและส่งต่อโรงพยาบาลปัตตานี และเก็บตัวอย่าง Throat swab ส่งตรวจที่โรงพยาบาลปัตตานี ผลไม่พบเชื้อก่อโรค

คอตีบ ทีม SRRT สายบุรีค้นหาผู้สัมผัสเพิ่มเติม ได้เก็บตัวอย่างผู้สัมผัสร่วมบ้าน 7 ราย ผู้สัมผัสในท้องเรียน 6 รายและผู้สัมผัสในชุมชน 2 ราย ส่งตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อยู่ระหว่างรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และฉีดวัคซีนพร้อมจ่ายยา Erythromycin เป็นเวลา 7 วัน ความครอบคลุมวัคซีน DTP-HBV ในปี 2561 ของอำเภอสายบุรี ร้อยละ 74.72 ตำบลตะบิง ร้อยละ 78.70 ตำบลเตราะบอน ร้อยละ 76.09 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์

จังหวัดภูเก็ต พบผู้ป่วยสงสัยโรคคอตีบ 1 ราย เพศหญิง อายุ 32 ปี อาชีพค้าขาย ขณะป่วยอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลราไวย์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เริ่มป่วยวันแรกวันที่ 12 สิงหาคม 2561 ด้วยอาการเจ็บคอและอ่อนเพลีย ไม่ทราบข้อมูลประวัติการรับวัคซีนคอตีบ วันที่ 14 สิงหาคม 2561 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง และถูกส่งต่อที่โรงพยาบาลวชิระภูเก็ตในวันเดียวกัน ด้วยอาการไข้ เจ็บคอ กลืนลำบาก มีแผ่นฝ้าขาวบนต่อม ทอนซิล ด้านขวา แพทย์วินิจฉัยสงสัยโรคคอตีบให้การรักษาด้วย Augmentin 1.2 gm. และฉีดยาทุก 8 ชั่วโมง วันที่ 15 สิงหาคม 2561 เก็บตัวอย่าง Throat Swab ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต หลังได้รับยาปฏิชีวนะแล้ว ผลไม่พบเชื้อก่อโรคคอตีบ จากการสอบสวนโรคพบว่าผู้ป่วยไม่มีประวัติการเดินทาง ช่วง 14 วันก่อนป่วย พบผู้สัมผัสในครอบครัว 2 คน ทั้งหมดไม่มีอาการและได้รับยา Erythromycin เก็บตัวอย่าง Throat swab ส่งตรวจผลไม่พบเชื้อก่อโรคคอตีบ

4. สงสัยโรคเลปโตสไปโรสิสเสียชีวิต 2 เหตุการณ์

จังหวัดตรัง พบผู้เสียชีวิตสงสัยโรคเลปโตสไปโรสิส 1 ราย เพศชาย อายุ 37 ปี ขณะป่วยอยู่หมู่ที่ 7 อยู่บ้านหนองบัวน้อย ตำบลหนองปรือ อำเภอรังษภา จังหวัดตรัง เริ่มป่วยวันที่ 8 สิงหาคม 2561 ด้วยอาการไข้ ปวดมึนศีรษะ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ เจ็บคอ ซึ้อยารับประทานเองแต่อาการไม่ดีขึ้น วันที่ 9 สิงหาคม 2561 ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลรังกษา แพทย์วินิจฉัย Fever and Unspecified จ่ายยาพาราเซตามอล ไโดเมนไฮดริเนต และผง-

น้ำตาลเกลือแร่ วันที่ 10 สิงหาคม 2561 ผู้ป่วยอาการไม่ดีขึ้น ปวดเมื่อยทั่วร่างกายโดยเฉพาะบริเวณขา วันที่ 13 สิงหาคม 2561 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลห้วยยอด ด้วยอาการปวดท้องมาก อาเจียนเป็นน้ำ 1 ครั้ง เวียนศีรษะ อ่อนเพลีย แพทย์ส่งต่อโรงพยาบาลตรัง ผู้ป่วยเสียชีวิตวันที่ 14 สิงหาคม 2561 เวลา 02.05 น. จากการสอบสวนโรคพบว่าผู้ป่วยอาศัยอยู่กับครอบครัวมีสมาชิก 8 คน ที่พักเป็นบ้านปูนชั้นเดียว ภายในบ้านมีเตา อากาศไม่ค่อยถ่ายเท ก่อนเสียชีวิต 2 สัปดาห์มีประวัติเดินทางไปทำงานตัดและแบกไม้ยางพาราที่หมู่ 1 บ้านคลองมวนและมีประวัติลงน้ำหาปลา ที่หมู่ 8 บ้านคลองครก ได้ให้ความรู้แก่ประชาชนแนะนำให้หลีกเลี่ยงการลงน้ำหรือการเดินลุยในน้ำที่อาจปนเปื้อนเชื้อปรสิตจากสัตว์นำโรค และควรสวมใส่รองเท้าบูตป้องกันทุกครั้ง หากมีผู้ป่วยมีไข้สูง ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อโดยเฉพาะบริเวณน่องและขา ให้รับการรักษาที่โรงพยาบาลทันที ได้ติดป้ายแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยง และดำเนินการสอบสวนโรคเพิ่มเติม

จังหวัดยะลา พบผู้เสียชีวิตสงสัยโรคเลปโตสไปโรสิส 1 ราย เพศชาย อายุ 44 ปี อาชีพค้าขาย ขณะป่วยอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลบาโระ อำเภอยะหา จังหวัดยะลา เริ่มป่วยวันที่ 10 สิงหาคม 2561 ด้วยอาการไข้เฉียบพลัน หนาวสั่น ปวดศีรษะและปวดกล้ามเนื้ออย่างรุนแรง หายใจหอบ ปัสสาวะออกน้อยและมีสีเข้ม เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลยะหา วันที่ 14 สิงหาคม 2561 แพทย์วินิจฉัยสงสัยโรคเลปโตสไปโรสิส ติดเชื้อในกระแสเลือดขึ้นรุนแรง ตรวจ Rapid test ผลเป็นลบ และส่งตัวไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลยะลา วันที่ 15 สิงหาคม 2561 เสียชีวิตเวลา 03.01 น. เก็บตัวอย่างเลือดส่งตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์ที่ 12 พบผลเป็นลบ จากการสอบสวนโรคพบว่าผู้เสียชีวิตอาศัยอยู่กับครอบครัว 4 คน บริเวณบ้านมีน้ำขังและมีหนูอยู่ชุกชุม ได้ดำเนินการสอบสวนโรคเพิ่มเติม และให้สุศึกษาแก่ประชาชนในพื้นที่

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. สถานการณ์โรคอีโบล่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก

ข้อมูลจากเว็บไซต์ CIDRAP รายงาน ณ วันที่ 16 สิงหาคม 2561 กระทรวงสาธารณสุข สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก รายงานสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอีโบล่าในภาคตะวันออกเฉียงของประเทศเมื่อวันที่ผ่านมา โดยพบผู้ติดเชื้อรายใหม่ 7 ราย ในจำนวนนี้ 1 ราย เป็นบุคลากรทางการแพทย์ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ที่ศูนย์สุขภาพอ้างอิง Mangina ถึงขณะนี้พบผู้ป่วย 73 ราย เป็นผู้ป่วยยืนยัน 46 ราย ผู้ป่วยน่าจะเป็น 27 ราย ผู้เสียชีวิต 40 ราย และผู้ป่วยสงสัยที่อยู่ระหว่างการดำเนินการสอบสวนโรคโดย

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอีก 40 ราย ผู้ป่วยรายใหม่ 7 ราย มาจาก Mabalako ซึ่งทั้งหมดเป็นผู้ป่วยน่าจะเป็นหรือเป็นผู้สัมผัสของผู้ป่วยยืนยันก่อนหน้านี้ โดยเมื่อวานนี้กระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคในพื้นที่ที่มีการระบาดในจังหวัด Ituri ซึ่งเมื่อต้นสัปดาห์ที่ผ่านมาในจังหวัด Ituri พบผู้ป่วยยืนยันโรคอีโบล่า 6 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิต 1 ราย The medical humanitarian organization Doctors Without Borders (MSF) ได้ออกแถลงการณ์เรื่องการเปิดศูนย์รักษาโรคอีโบล่าที่ Mangina ซึ่งเป็นศูนย์กลางของการแพร่ระบาดในจังหวัด North Kivu มีผู้ป่วยทั้งหมด 37 ราย ที่รับการรักษาอยู่ในศูนย์แห่งนี้ ในจำนวนนี้เป็นผู้ป่วยยืนยัน 31 ราย และผู้ป่วยสงสัย 6 ราย โดย Gwenola Seroux ผู้ประสานงานโครงการของ MSF กล่าวในการแถลงข่าวว่า ในกลุ่มผู้ป่วยมีบุคลากรทางการแพทย์ในระบบสาธารณสุขของสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโกรวมอยู่ด้วยจำนวนหลายคน เป็นกลุ่มบุคลากรด่านหน้าซึ่งเป็นคนกลุ่มแรกๆที่พบผู้ป่วยและบางคนได้รับเชื้อไวรัส

2. การแพร่ระบาดของเชื้อ Cyclospora ที่เชื่อมโยงกับสลัดที่จำหน่ายในร้าน McDonald's พบผู้ป่วยเพิ่มอีก 40 ราย ข้อมูลจากเว็บไซต์ CIDRAP รายงาน ณ วันที่ 17 สิงหาคม 2561 ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรค (CDC) ประเทศสหรัฐอเมริกา รายงานการพบผู้ป่วยเพิ่มอีก 40 ราย จากกรณีการระบาดของเชื้อ Cyclospora ที่เชื่อมโยงกับสลัดที่จำหน่ายในร้าน McDonald's ทำให้พบผู้ป่วยทั้งหมด 476 ราย โดยผู้ป่วยรายล่าสุด เริ่มป่วยวันที่ 20 กรกฎาคม 2561 ซึ่งศูนย์ควบคุมและป้องกันโรค (CDC) ประเทศสหรัฐอเมริกา ระบุว่าจะต้องใช้ระยะเวลาตั้งแต่ผู้ป่วยได้รับเชื้อ Cyclospora จนถึงมีการรายงาน 6 สัปดาห์ มีผู้ป่วยที่ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเพิ่มขึ้นอีก 1 ราย รวมเป็นรายที่ 21 ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต จำนวนรัฐที่ได้รับผลกระทบยังคงอยู่ที่ 15 รัฐ ในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม 2561 องค์การอาหารและยาแห่งสหรัฐอเมริกา (FDA) ตรวจพบเชื้อ Cyclospora ในผักกาดหอมและแครอทในสลัดที่จำหน่ายในร้าน McDonald's ซึ่งผลิตโดยบริษัท Fresh Express ในเมือง Streamwood รัฐ Illinois จนถึงปัจจุบันไม่มีหลักฐานว่าการระบาดของเชื้อ Cyclospora ในสลัดของร้าน McDonald's มีความเชื่อมโยงกับเหตุการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อ Cyclospora ในภาคผักสด ของบริษัท Del Monte ก่อนหน้านี้ องค์การอาหารและยาแห่งสหรัฐอเมริกา (FDA) กล่าวเมื่อวานนี้ว่าการสอบสวนกำลังดำเนินการอยู่และอยู่ระหว่างการทบทวนข้อมูลการจัดจำหน่ายและผู้จัดจำหน่ายผักกาดหอมและแครอท